TOÀ ÁN NHÂN DÂN **QUẬN CẨM LỆ** **TP.ĐÀ NẴNG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: **167**/2022/QĐST-DS	*Cẩm Lệ, ngày 23 tháng 9 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v TUYÊN BỐ MỘT NGƯỜI CÓ KHÓ KHĂN TRONG NHẬN THỨC, LÀM CHỦ HÀNH VI

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN CẨM LỆ - TP. ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Trương Thị Hai.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Dự, Thư ký Toà án nhân dân quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Cẩm Lệ tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Thúy - Kiểm sát viên

Ngày 23 tháng 9 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 107/2022/TLST-DS ngày 25 tháng 7 năm 2022 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2022/QĐST-DS ngày 16 tháng 9 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị Nh, sinh năm 1960

Địa chỉ: Số 7 H, phường H, quận C, thành phố Đà Nẵng (Có mặt tại phiên họp)

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Lương Thế H, sinh năm 1959; Địa chỉ: Trung tâm điều dưỡng tâm th thành phố Đà Nẵng

2. Ông Lương Duy Th, sinh năm 1983; Địa chỉ: Số K39/29/11 C, tổ 7, phường H, quận Th, thành phố Đà Nẵng (Có đơn xin vắng mặt)

3. Bà Lương Thị Hồng Ng, sinh năm 1987 (Có mặt tại phiên họp)

4. Ông Lương Chí H, sinh năm 1989 (Có đơn xin vắng mặt)

Cùng địa chỉ: Số 7 H, phường H, quận C, thành phố Đà Nẵng.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

** Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 14 tháng 7 năm 2022 và tại phiên họp giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là Bà Nguyễn Thị Nh trình bày:*

Bà và Ông Lương Thế H, sinh năm 1959 là vợ chồng có đăng ký kết hôn và có 03 con chung là Lương Duy Th, sinh năm 1983, Lương Thị Hồng Ng, sinh năm 1987, Lương Chí H, sinh năm 1989. Cha mẹ ruột của ông Hđã chết trước khi bà về làm dâu, bà không rõ họ tên và thời điểm chết.

Theo Quyết định số 31/LĐTBXH ngày 12 tháng 6 năm 1998 của Sở Lao động - Thương binh và Xã Hội thành phố Đà Nẵng, Ông Lương Thế H là bệnh nhân tâm thần đặc biệt nặng hiện đang được nuôi dưỡng tại Trung tâm điều dưỡng người tâm thần thành phố Đà Nẵng từ ngày 01 tháng 6 năm 1999 đến nay. Để đảm bảo quyền lợi cho bà và các con bà, cùng để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của Ông Lương Thế H, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H bị mất năng lực hành vi dân sự.

* Sau khi nhận được thông báo kết luận giám định của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền Trung, ngày 16 tháng 9 năm 2022, Bà Nguyễn Thị Nh có đơn yêu cầu thay đổi việc dân sự từ yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H "*bị mất năng lực hành vi dân sự"* sang yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H có*"Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* và chỉ định bà làm người giám hộ cho Ông Lương Thế H.

Tại phiên họp giải quyết việc dân sự người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Lương Thị Hồng Ngtrình bày: Chị là con ruột của Ông Lương Thế H và Bà Nguyễn Thị Nh, ba mẹ chị có 03 người con như mẹ chị trình bày, ông bà nội chị đều đã chết. Chị thống nhất lời trình bày của mẹ chị, chị yêu cầu Tòa án tuyên bố ba chị có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định mẹ chị là người giám hộ cho ba chị.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên - Viện kiểm sát nhân dân quận Cẩm Lệ phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau:

Thẩm phán, Thư ký đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự; các đương sự đã chấp hành đúng các quy định của pháp luật kể từ khi thụ lý cho đến thời điểm tiến hành phiên họp.

Bà Nguyễn Thị Nh thay đổi từ yêu cầu tuyên bố Ông Lương Thế H mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu tuyên bố Ông Lương Thế H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xét thấy việc thay đổi của bà không vượt quá yêu cầu ban đầu, nên đề nghị Tòa án chấp nhận. Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần, đại diện Viện kiểm sat đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của Bà Nguyễn Thị Nh, tuyên bố Ông Lương Thế H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cử Bà Nguyễn Thị Nh làm người giám hộ cho Ông Lương Thế H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng nhận định:

Về tố tụng:

[1] Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Ông Lương Duy Th và Ông Lương Chí H có đơn xin giải quyết vắng mặt, Tòa án căn cứ vào khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, giải quyết việc dân sự vắng mặt những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nêu trên.

[2] Ngày 16 tháng 9 năm 2022 Bà Nguyễn Thị Nh thay đổi yêu cầu từ yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H bị mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Ông Lương Thế H bị Tâm thần phân liệt thể không biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32) là không vượt quá yêu cầu ban đầu theo quy định tại Điều 5 của Bộ luật Tố tụng dân sự nên Tòa án chấp nhận việc thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự của Bà Nguyễn Thị Nh.

Về nội dung:

[3] Bà Nguyễn Thị Nh là vợ hợp pháp của Ông Lương Thế H. Bà Ý và ông Hcó 03 người con là Ông Lương Duy Th, Bà Lương Thị Hồng Ng và ông Lương Thế H. Từ ngày 01/6/1999 đến nay ông Hcó dấu hiệu bị bệnh tâm thần nên bà cùng các con đã đưa ông Hvào điều trị tại Trung tâm điều dưỡng Người tâm thần – Sở Lao động Thương binh và Xã Hội thành phố Đà Nẵng. Quá trình giải quyết việc dân sự, Bà Nguyễn Thị Nh đã yêu cầu Tòa án tiến hành trưng cầu giám định, căn cứ kết luận giám định số: 1657/KLGĐ ngày 14/9/2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền Trung kết luận Ông Lương Thế H tâm thần phân liệt thể biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32). Do đó, kết luận Ông Lương Thế H khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[4] Từ những nhận định nêu trên, Tòa án có đủ cơ sở kết luận ông Hcó khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi được quy định tại Điều 23 của Bộ luật Dân sự. Do vậy, yêu cầu của Bà Nguyễn Thị Nh về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H bị "Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" được Tòa án chấp nhận.

[5] Ngày 16/9/2022, vợ Ông Lương Thế H là Bà Nguyễn Thị Nh cùng các con ông Hgồm Ông Lương Duy Th, Bà Lương Thị Hồng Ng và ông Lương Thế H cùng thống nhất thỏa thuận đề nghị Tòa án chỉ định Bà Nguyễn Thị Nh là người giám hộ của Ông Lương Thế H. Căn cứ vào các quy định tại các điều 47, 53, khoản 4 điều 54 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Tòa án chỉ định Bà Nguyễn Thị Nh là người giám hộ cho Ông Lương Thế H là phù hợp. Người giám hộ được thực hiện các quyền và

nghĩa vụ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người bị khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự.

[6] Bà Nguyễn Thị Nh phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Do Bà Nguyễn Thị Nh thuộc diện người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào các điều 23, 47, 53, khoản 4 Điều 54, Điều 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ vào các điều 5, 361, 367, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ vào Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu của Bà Nguyễn Thị Nh về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố Ông Lương Thế H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuyên bố:

1. Ông Lương Thế H, sinh năm 1959; Hộ khẩu thường trú: Số 7 Hòa An 7, phường Hòa An, quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng; Hiện đang điều trị tại: Trung tâm Điều dưỡng người tâm thần thành phố Đà Nẵng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định Bà Nguyễn Thị Nh, sinh năm 1960; Địa chỉ: Số 7 Hòa An 7, phường Hòa An, quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng; là vợ của Ông Lương Thế H là người giám hộ cho Ông Lương Thế H.

3. Bà Nguyễn Thị Nh được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự năm 2015 như sau:

Về quyền của người giám hộ: Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Về nghĩa vụ của người giám hộ:

+ Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

+ Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

+ Quản lý tài sản của người được giám hộ;

+ Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ;

4. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Do Bà Nguyễn Thị Nh là người cao tuổi nên được miễn lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điểm đ Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Hoàn trả cho Bà Nguyễn Thị Nh số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số: 0002014 ngày 25 tháng 7 năm 2022 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng.

5. Chi phí giám định pháp y tâm thần là : Bà Nguyễn Thị Nh phải chịu số tiền 1.233.800 đồng *(Một triệu hai trăm ba mươi ba ngàn tám trăm đồng)* Bà Nguyễn Thị Nh đã nộp và đã chi xong.

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn đó được tính từ ngày người vắng mặt nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được niêm yết; Viện Kiểm sát nhân dân quận Cẩm Lệ có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định này. Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
-VKSND Quận Cẩm Lệ;
-Chi cục THADS Quận Cẩm Lệ;
-TAND TP Đà Nẵng;
-Các đương sự;
-Lưu hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN

Trương Thị Hai